

“महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी” या अहवालासाठी
लागणारी पीक क्षेत्र व सिंचित क्षेत्राची आकडेवारी
संकलित करावयाच्या प्रपत्रांमध्ये सुधारणा
करण्यासाठी अभ्यासगटाची रचना.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक. सिंविचौसअ/(४४/२०१५)/अभ्यासगट/सिंव्य(सां.)

मंत्रालय, मुंबई. ४०० ०३२

दिनांक : २३/१२/२०२४

वाचा : १. दिनांक. १४.६.२०१४ रोजी विधीमंडळात सादर करण्यात आलेला विशेष चौकशी समितीचा अहवाल
२. जलसंपदा विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१४/(२४८/२०१४)/मोप्र-२, दि. २५, ऑगस्ट २०१४
३. जलसंपदा विभागाचा शासन निर्णय क्र. सिंविचौसअ/(४४/२०१५)/सिंव्य (सां.),
दिनांक:- २६ ऑगस्ट, २०१६

प्रस्तावना :

राज्यातील सिंचन विषयक विशेष चौकशी समितीने शासनास सादर केलेल्या अहवालावरील कार्यपालन अहवाल विधीमंडळाने मान्य केला आहे. सिंचन विषयक विशेष चौकशी समितीने सिंचन क्षेत्रासाठी एकूण ४२ प्रशासकीय सुधारणा सुचविल्या असून यातील शिफारस क्र. १२ ही पीक क्षेत्राच्या मोजणीची कार्यपद्धती निश्चित करणेबाबत आहे. याअनुषंगाने या विभागाने निर्गमित केलेल्या दिनांक:- २६ ऑगस्ट, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गावपातळीपासून राज्य पातळीपर्यंत पीक क्षेत्र व सिंचित क्षेत्राची माहिती संकलित करण्याची कार्यपद्धती निश्चित केली आहे. सदर शासन निर्णयात दिलेल्या निर्देशानुसार गावपातळी ते राज्यपातळीवर प्रपत्र क्र. १ ते ७ व मार्गदर्शक सूचना तयार करण्यात आल्या आहेत. सदर प्रपत्रे माहिती संकलित करण्यासाठी संबंधित कार्यालयास पाठविण्यात आले. मात्र संबंधितांकडे प्रदीर्घ पाठपुरावा करुनही सदर माहिती अद्यापही अप्राप्त असल्याने या प्रपत्रांमध्ये सुधारणा करणे आवश्यक आहे. यास्तव याकरिता एक अभ्यासगट समिती नेमून या समितीने प्रपत्र क्र. १ ते ७ मध्ये काही त्रुटी असल्यास अथवा माहितीची द्विरुक्ती होत असल्यास या प्रपत्रांची छाननी करुन सदर प्रपत्रे सुधारित व अंतिम करावयाचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :

जलसंपदा विभागाने दिनांक:- २६ ऑगस्ट, २०१६ अन्वये “महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी” या अहवालासाठी लागणारी पीक क्षेत्र व सिंचित क्षेत्राची आकडेवारी संकलित करण्याच्या कार्यपद्धतीबाबत निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयात पृ. क्र. ३ वरील २.५ अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार प्रपत्रे तयार करण्यात आली. या प्रपत्रान्वये माहिती संकलित करणे अडचणीचे होत असल्याने सुधारित प्रपत्र तयार करण्यासाठी खालीलप्रमाणे अभ्यासगटाची रचना करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर अभ्यासगटाची रचना खालीलप्रमाणे राहिल.

- १) जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे - अध्यक्ष
- २) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे - सदस्य
- ३) संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई - सदस्य

- ४) मुख्य अभियंता, मृद व जलसंधारण, पुणे - सदस्य
- ५) मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, पुणे - सदस्य
- ६) मुख्य लेखा परीक्षक, जल व सिंचन, छत्रपती संभाजीनगर - सदस्य सचिव

मुख्य लेखा परीक्षक, जल व सिंचन, छत्रपती संभाजीनगर यांनी वरीलप्रमाणे सदस्यांसमवेत जमाबंदी आयुक्तांच्या अध्यक्षतेखाली सदर अभ्यासगटाच्या बैठकीचे आयोजन करावे व या बैठकीत प्रपत्र १ ते ७ सुधारित करण्याकरिता चर्चा करावी. बैठकीसाठी अथवा चर्चेसाठी विभागप्रमुख, जिल्हाप्रमुख अथवा इतर संबंधित कार्यालयातील आधिकार्यांची आवश्यकता भासल्यास त्यांना निमंत्रित सदस्य म्हणून बोलवावे. जिल्हाधिकारी नाशिक किंवा अन्य संबंधित अधिकारी यांना आवश्यकतेनुसार विशेष निमंत्रित सदस्य म्हणून आमंत्रित करावे.

३. अभ्यासगटाची कार्यक्षमता :

- i. पीक क्षेत्र व सिंचित क्षेत्राची राज्यस्तरीय आकडेवारी संकलित करणेस्तव यापूर्वी तयार केलेले प्रपत्र क्र. १ ते ७ या प्रपत्रांची सखोल पाहणी करणे.
- ii. संबंधित विभागाचे गावपातळी, तालुकापातळी व जिल्हापातळीवरील विद्यमान अहवाल व अभिलेख यावर आधारित सुधारित प्रपत्रे तयार करणे.
- iii. सदर प्रपत्रे सुधारित करताना या विभागाच्या दिनांक:- २६ ऑगस्ट, २०१६ च्या शासन निर्णयातील निर्देशानुसार कार्यवाही करणे.
- iv. प्रपत्र क्र. १ ते ७ ही प्रपत्रे सुधारित करताना पीक क्षेत्र व सिंचित क्षेत्रासंदर्भात शासनाच्या संबंधित विभागाद्वारे जसे महसूल/ मृद व जलसंधारण/ कृषि विभाग यांनी त्यांचे मासिक अहवाल, त्रैमासिक अहवाल, वार्षिक अहवाल व अभिलेख अद्यावत करण्यासाठी वेळोवेळी निर्गमित शासन निर्णय/ परिपत्रक/ मार्गदर्शक सुचना इ. या मधील सुचनांचा देखील विचार व्हावा.
- v. जलसंपदा विभागाच्या माहितीसाठी तयार केलेले प्रपत्र क्र. २ सुधारित करताना या प्रपत्राची आवश्यकता आहे किंवा कसे? अथवा सदर माहिती कोणत्या माहिती स्रोताद्वारे पुरविता येईल हे तपासावे. तसेच सदर माहितीची सिंचन स्थितीदर्शक अहवाल या अहवालामध्ये द्विरुक्ती होत आहे किंवा कसे? याबाबत अभिप्राय द्यावे.
- vi. प्रपत्र क्र. १ ते ७ ही प्रपत्रे सुधारित करताना गावपातळी, तालुकापातळी, जिल्हापातळी व राज्यपातळी या विविध पातळींवर सुनिश्चित होणारी प्रपत्रे व त्यांतर्गत बाबी सुलभ असाव्यात.
- vii. सदर अभ्यासगटाने प्रपत्र १ ते ७ सुधारित, सुलभ, परिपूर्ण व गुणवत्तापूर्ण करण्याच्या दृष्टीने कार्यवाही करावी.

४. अभ्यासगटाचा कार्यकाळ दोन महिने राहील.

५. अभ्यासगटाने केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल व दिनांक:- २६ ऑगस्ट, २०१६ या शासन निर्णयाबाबत अन्य शिफारशी तसेच सर्व सुधारित प्रपत्रे अंतिम करण्याकरिता शासनास तात्काळ सादर करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४१२२३१७०८१७५०२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(न.गौ.बसेर)

शासनाच्या उपसचिव

- प्रत : १. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
 ३. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
 ४. मा. मंत्री, जलसंपदा (गोदावरी व कृष्णा खोरे विकास महामंडळ) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
 ५. मा. मंत्री, जलसंपदा (विदर्भ, तापी व कोकण विकास महामंडळ), आपत्ती व्यवस्थापन यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
 ६. मा. अध्यक्ष/ उपाध्यक्ष, विधानसभा/ विधान परिषद, मुंबई
 ७. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधान परिषद, मुंबई
 ८. सर्व विधानसभा सदस्य / विधान परिषद सदस्य, मुंबई
 ९. महालेखाकार, महाराष्ट्र-I/II, मुंबई/नागपूर.
 १०. मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
 ११. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 १२. अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 १३. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वने विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 १४. सचिव (मृद व जलसंधारण), मृद व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 १५. आयुक्त (जमाबंदी), जमाबंदी आयुक्त, पुणे
 १६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे
 १७. आयुक्त, मृद व जलसंधारण, छत्रपती संभाजीनगर
 १८. विभागीय आयुक्त, कोकण/ पुणे/ नाशिक/ छत्रपती संभाजीनगर / अमरावती/ नागपूर
 १९. सर्व जिल्हाधिकारी
 २०. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
 २१. मुख्य अभियंता, मृद व जलसंधारण, पुणे
 २२. मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, पुणे
 २३. सर्व मुख्य अभियंता/ कार्यकारी अभियंता, जलसंपदा विभाग
 २४. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
 २५. मुख्य लेखा परीक्षक, जल व सिंचन, छत्रपती संभाजीनगर
 २६. जलसंपदा विभाग, सर्व कार्यासने
 २७. जलसंपदा विभाग, सिंव्य (सांख्यिकी) कार्यासन संग्रहार्थ